

În toamna anului 1969, la C.A.P. Drăghiceni, lângă Caracal, în punctul „Dealul bălții”, s-au făcut arături în urma cărora țărani cooperatori Goiceanu Dumitru, Cioceiu Floarea, Triță Dumitru și Groza Ioana au descoperit un ulcior întreg, pe care l-au crezut plin cu pământ. L-au izbit de plug și tot conținutul, împreună cu cioburile vasului, s-a împrăștiat în arătura proaspătă. Văzînd că este vorba de monede vechi și necunoscute, țărani cooperatori le-au strîns și împreună cu cioburile vasului le-au predat Muzeului orașenesc Caracal.

Personalul științific al muzeului a trecut la restaurarea vasului, la curățirea monedelor și la identificarea lor.

S-a stabilit, în primul rînd, că este vorba de un tezaur monetar roman, compus numai din denari de argint.

Format din 460 de piese, din care 452 au intrat în patrimoniul muzeului, iar 8 sînt încă deținute

de persoane particulare din comuna Drăghiceni, tezaurul monetar constituie un important document al istoriei acestor locuri.

Monedele cercetate se înșiră pe o perioadă de aproape 250 ani: din timpul celui de-al doilea triumvirat pînă la împăratul Commodus (180—192). Este posibil ca aceste limite de datare să fie depășite după ce vom analiza cele opt monede neîntrate încă în patrimoniul muzeului.

Prezentăm în continuare lista monedelor ce compun tezaurul după împărații care le-au emis:

- 2 monede republicane din timpul celui de-al II-lea triumvirat, emise de M. Antonius pentru legiunile sale;
- 5 monede emise de împăratul Nero;
- 2 monede emise de împăratul Galba;
- 1 monedă emisă de împăratul Otho;
- 6 monede emise de împăratul Vitellius;
- 75 monede emise de împăratul Vespasianus;
- 7 monede emise de împăratul Titus Vespasianus;
- 23 monede emise de împăratul Domitianus;
- 4 monede emise de împăratul Nerva;
- 43 monede emise de împăratul Traian;
- 68 monede emise de împăratul Hadrianus; 7 din ele prezintă bustul soției sale Sabina;
- 117 monede emise de împăratul Antoninus Pius; dintre ele 44 cu portretul soției sale Faustina Diva;
- 82 monede emise de împăratul Marcus Aurelius; 34 din ele cu portretul soției sale Faustina Augusta;
- 16 monede emise de L. Varus, coregent din 161 pînă în 169 cu Marcus Aurelius; 7 din ele prezintă bustul soției sale Lucilla;
- 1 monedă emisă de împăratul Commodus;

Această ultimă monedă datează precis momentul cînd a fost ascuns tezaurul.

De culoare roșie, cu înălțimea de 19 cm și diametrul pintecului de 15 cm, ulciorul aparține producției meșteșugarilor olari din secolul al II-lea e.n., corespunzînd prin caracteristicile siluetei, pastei și tehnicii de lucru, cu alte vase similare, descoperite în aceeași zonă.

Pe o rază destul de apreciabilă, avînd ca centru locul unde a fost descoperit tezaurul, terenul este bogat în fragmente de ceramică romană din secolul al II-lea și al III-lea, ceea ce face să presupunem că aci a existat o așezare romană rurală (un vicus sau un pagus) și că vasul a fost ascuns sub nivelul de călcare al unei locuințe. Culturile aflate pe acest teren ne-au împiedicat, pînă acum, să facem cercetări mai complete.

Este posibil ca tezaurul să fi aparținut unui ostaș sau unui grup de luptători dintr-o unitate militară, cantonată temporar în acel loc. Datorită evenimentelor din ce în ce mai precipitate de la sfîrșitul secolului al II-lea e.n. din sudul Daciei romane, l-au ascuns pentru a-l ridica mai tîrziu.

Urmărind înșiruirea monedelor tezaurului din punct de vedere cronologic, se constată că ele au avut o lungă perioadă de circulație.

Tezaurul monetar roman de la Drăghiceni, din punct de vedere istoric nu ridică probleme noi, venind doar să întărească părerile emise în alte studii și publicații privind circulația monetară și contribuind la cunoașterea gradului de dezvoltare social-economică a societății din Dacia romană.